

Sy-li spěwał,
Pila je džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatek
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosc je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbike njedželske lopjeno

W Budyschinje

4. junija 1933

Baužen

Čswjatkŕi.

Japohitolske skutki 2, 4: Woni buchu wschitzy polni
čwjateho ducha.

Čswjatkowny čwjedženŕ je nalětny čwjedženŕ — ale niž
jenož w stwórbje wonkach. Wbohi čłowjek, kiž jón jenož tam
pyta a namaka: w čwjatkownym wulěče abo pucžowanju, we
lěčenju sčtomow, w jelenych lukach a čhwach, w spěwanju
ptacžkow, w jabnej člóněžnosći, kotraž semju pschekraŕni.
Čswjatkowny čwjedženŕ je nalětni čwjedženŕ w Božim krale-
stwje. Čbóžny tón čłowjek, kiž na nim w čwojej wutro-
bje mlódnje, žiwjenje šbudžaze mozy wozucžicž čžuje, kiž čže-
dža nowe žiwjenje w čwlnosći, w prawdže, w čhroblosći a wje-
čelosći stworicž, so by wón čam sčtom byl, plóženy pschi
wódnjch rěkach Božich, w pschitwačkach njebjěč, kiž čwój plód
dawa w čwojim čžaku a jeho liče nješwadnje, a wschitko,
sčtož wón čžini, to čo derje radži. Těhodla prošymy: Pschindž,

Pschindž, Božo čwjaty ducho, č nam
A č hnadu čwojej napjelń čam
Čswojich wěrnjch myšl a wutrobu!

Na čwjatkownym čwjedženju tehdy w Jerusalemjje we
čemplowym pschitwačku šhromadženi ču — mala čžrjódka čnje-
jowjch wucžobnikow — č Bohu čo modlo, polni nadžije a wo-
čžakowanja. A sčumjenje č njebjěč jako móžneho wětra
nahle čo čhšchecž da, a jashki běchu nad nimi roščžělene č wo-
čhladanju, jako bęchu wohenjowje bęče, dele a horje ščakajo, a we
nowjch jashkach, we wschitkich rěčžach čwěta pschipowědaju wo-
ni, kotřiz bęchu hacž čem mjelčželi, wulke skutki Bože. A buchu
wschitzy polni čwjateho Ducha, wschitzy, mužjo a žony, wschit-
zy, kotřiz bęchu tam šhromadženi, čži što a dwazhčži w Jerusa-
lemje. A hlaj, wočkada čwjateho Ducha, kotrejež dušcha wón,
tón čwjaty Duch, bęče, na čwjatkownym ranju psched Bo-

hom štejesče, a wočkada je čwjatym Duchom napjelńjena na
kóždym čwjatkownym dnju psched Bohom štejecž dęrbŕi.

O čwjaty Ducho, pój wschaf č nam,
Bydl w naš č hnadu čwojej čam!

Tutu proštwu čwjatkowna wočkada psched Boha pschinsječž
ma a do mróčjelow, psches mróčžele, wjshšche mróčželow wo-
člafč dęrbŕi, so by tón, kiž wušhšchi, čhšchaf. A wón, tón hnad-
dy polny Bóh, wschaf tež wušhšchi; pschetož wón čže čwojeho
čwjateho Ducha dacž tym, kotřiz je prošča.

Wo tutón njebjeski dar čo jedna. Čanneho přěnjeho
čwjatkowneho dnja špodžiwne šnamjenja jenož na to počajaja,
sčtož je čo šnutštownje ščalo. Rucže čo šačo šhubičhu. Čchu-
mjenje wullincžŕi, wohenjowje jashki wuhaknu, dar rěčžow šaŕ-
dže. Ale Duch woštanje. Woni buchu wschitzy polni čwjate-
ho Ducha, so w jenej myšli a lubosće polni čhodžachu, we wul-
kej mozy čwědcžachu wo horjestacžu Křhřtučowym, wschitkón
lud špóšnasče a čo džiwajšče, so bęče w nich móž a čwlnosć
wěrnj a wušwjećženja. To bęče čwjatkowna wočkada! Kšče-
ščžijanska wočkada — kšchesčžijanstwo — to, ničžo druge, bęčž
dęrbjesče.

Čaneho rěčženja č jashkami, žanjch wohenjowjch plomje-
njow nam trjeba njeje — čwjaty Duch nam trěbnj
je, čwjaty Duch, kiž wutrobu a žiwjenje napjelńi a kiž naš
rosčwěčži, so dęrbimy šapřecž bjesčbóžne wajšnje a čwětnje
lósčty a počžiwne, prawe a bohabojasne žiwjenje wjesčž tu na
tym čwěčže, so čmy čwlni w bęžženju pschecžiwno čžetu a jeho
žadoščžam, čwěrnŕi w čwojim džele a powočanju, ščžerpłiwŕi
w čžerpjenju a tšchnosći, ščrosčtnŕi a dobreje myšle a wěščeje
nadžije we wumrjećžu, a hdyž tež čmy na čwěčži a na semŕi,
tola je čwětom a wot semje bęčž nječměny. Čswjaty
Duch nam trěbnj je, kiž žhke domy a čwóšby w nich
č hětam Božim pschekraŕni, w kotřchž będli, tač, so ču ludžo
polni lubosće, polni jednoty a pschesjenosće, polni bohabojosće.

Świate Duch nam trębny je, kiż wožadnych czi-
ni hromadziwo kschizowaneho a horjestanjeneho Anjesa, kotkiż so
hromadziwo wołoko ewangelijona w Bożich domach w Bożich služ-
bach a wopokasaju lubość k Bożemu słowu w domjaznych nut-
noszczach a hweru cziataja swoju bibliju, kotkiż so wusnawaju ke
evangelionej, k tutej wjebolej powjeszi wo Bożej hnadze we
Chrystużu Jesuku jawnje a wožebje, kotkiż njeptaju žaneho
druheho mištra khibu Jesom Chrystom w prawej měrje. O,
so bychmy wišitzy polni swjateho Ducha byli! O so bychy
w nowym czažu, kiż je pišes Božu hnadu k našemu sbožu na-
stał a w kotrymž so w našim kraju a ludu wišelake wobstej-
nosče snowa jariaduja, powołani wodzerjo a stawy našcheje
droheje ewangelisko-lutherskeje zyrkweje w našim wótznym kra-
ju so wjesz a wodziej dawali wot swjateho ducha.

Troshtarjo, pój i njebež dele,
Duch ty Anjesowy,
Wišinjež hnadu wjele.
Kiž je stajnje, ištož je lubiž,
Džeržal nam, Jesuk žam
Tebe nam je žlubit. Samjeñ.

Światekowny spěw.

Cześć dajće Duchej swjatemu,
Wišć ludny na semy,
A wotamkńće jom' wutrobu
We swjatej radości.

Bóh Wótz a Syn joh' póczele
K nam dele i darami,
Wón k wěrności pucž połaže,
Měr, troscht nam wudželi.

Wón žadanje sa sbožnošču
We dušach wubudža
A wěr, lubość, nadžiju
Nam snowa požynja.

Tuž, wuśwjecžene kšesćanstwo,
Daj jemu bóžku cześć
A jeho hnadu wježel so,
So chze cze k njeby wjesz.

Gustav-Adolffski swjedžen w Barče.

W Barče swjedžachu rjany lětny swjedžen Gustav-
Adolffskoho towarstwa. Bóh tón Anjes bě tež sa to mejški
džen Božeho špicža kražny wuhotował. Hižo dopoldnja tam
šapoczachu swjedžicž. Dopoldnja 1/210 hodž. mějesche k. farač
Kapleč-Budnyki swjedženstwu Božu službu sa džeczi. Kunje
wón je mjes herbstini duchownymi wožebje sa tajke Bože
služby kaž powołany; wón džě je jako mlody duchowny ně-
što cžaža w Štyrskéj skutkował mjes ewangelistimi wěr-
bratrami, kotkiž žu tam mjes katolskej wjetichinu rospróšče-
ni. A nadawł a džělo sa Gustav-Adolffske towarstwo je tolu,
pomhačž Ewangelstim tam, hdžěž žu mjes Katolikami ros-
próšeni. Tole běchu tež džeczi Bartskéje wožadny šrosumite.
Na 300 žnadž so sestupa do psichneho swjedženstweho cžaža,
so bychy i posawnami pišes wjež do Božeho domu cžahnyke.
Tuton bě rjenje je selenym a i nalětnymi kwětkami wupnišče-
ny a wuhotowany. Bóh bě tola wulki dom swojej stwórbny
žam tak kražnje wudebił, kač dha njedyrbjele to cžlowjejo-
chžycž, jemu jeho dom sažo psichicž na wožebnym swjedže-
nju — a niž jenož na tutym, ale tež kóžny njedželstki a
swjaty džen? A kaž Boži dom běchu Bartžny tež psichili
swoje domy, wožebje jaru a farški dwór je selenym a i šhor-
hojemi. Telko šhorhojow drje njeišmy pišči zyrkwinskich
swjedženjach hišcže w žanej wšy widželi. Derje tak. Njech
žu nam Bartžny i psichikladom, so šhorhoj wutpńjemy tež,
hdžž zyrkej, hdžž zyrkwina wožada swjedžen swjedzi. Anjes
farač Kapleč połaža džeczi na to, išto šwedski kral Gustav
Adolf sa naš Ewangelstich, sa ewangelstwu zyrkej je a išto
tuto po nim pomjenowane towarstwo chze: pomhačž kaž wulki
kral Ewangelstim, kiž pomozny potrebaju. Wón sažo žo we
swojej rěczi na to słowo Bibilje, kotrež je so wožebje słowo
a hežlo Gustav-Adolffskoho towarstwa šćiniło; to je Gal. 6,
10: „Cžimny dobrotu na wišitkich ludžoch, najwjazny pač
na tymi, kiž žu našcheje wěrny!“ Tole słowo Pawoła chze to-
warstwo hewał wožebje pač se swojimi swjedženjemi šaschže-
picž do wutroby kóždeho ewangelstweho kšesćanijana.

Popoldnju 1/2 hodžin wołachu swony sažo do Božeho
domu. Šerbska wožada džěšche ke mišči. Swjedženstki cžah
šhromadži wožadnych a hoščzi i bliska a i daloka. Posawnny
klincžachu, wócžka so blyšcžachu a wutroby so wježelachu,
žobu swjedžicž na tak rjanym dnju tak rjany zyrkwinski
swjedžen i telko kemšcherjemi. Šacžrunjež bě hišcže popo-
dnju sahe, wobdželi so tola hižo 14 herbstich duchownych na
tutej Božej službje, w kotrež k. farač Wiczežk-Wóšklincžanski
předowasche. Wón žam je tola sa mlode lěta — kaž tež
Bartski k. farač Rjencž — skutkował we Lupjanskej wožadze,
kotraž ma nadawł, hromadžicž Ewangelstich k polnožny Ra-
dworja. Tohodla je jeje zyrkwicžku ji tam natwarilo Gu-
stav-Adolffske towarstwo. Předat sažo žo na Sir. 40, 24,
na słowo, kotrež je wožebje tołmacžer toho, ištož Gustav-
Adolffske towarstwo hižo se swojim mjenom předuje. Pola
Siracha tam mjenujny steji: „Jedyn bratr pomha druhemu
w nušy.“ S tutym słowom połaža naš swjedženstki předat
na nušu, kotraž tu je, a na pomoz, kotraž žo žada. My tu
w našich wožadach njewěmy pišči wišchej nušy, kiž tu je, tola
tak prawje, išto nuša je. Tohodla wabi abo dyrbjała naš
wabicž, i Gustav-Adolffskim towarstwom žobu džekacž a žo
žobu sa Ewangelstich staracž našcha džakownosč. A tohodla
nježmemy a njetřebamy my w nušy, kiž tu je, šadwelowacž,
hdžž tola widžimy druhich we wjetichej nušy šacž a žwěr-
nych a wěrnych — a to tohodla, dofelž žu we wěrje a žwěrje-

í Bohom swiasani. Hdzež nusa najwjetšha, tam je pomoc najbližšha tym, kiž so na Boha spuščejeja. Sdobom šonichmy í přédowanja tež jenotliwe licžby í džěla towarštwá. Towarštwó je hač dotal na 100 milionow hriwnow ía hwoje saměry nałožiko. Do přédowanja šanjeke měšchany khór í wjednistwom f. kantora Böhmera: „Sbóžni šu czi, kiž plody nježu w ščerpliwosczi.“ Po přédowanju hudžěšche pošawniški khór, kotruž tež kěrlušche přehowdžěšche. Wšhitko to porjeiški hwojatocžnosť a šwješeli kemšherjow. Přěnju wołtarnu službu bě f. šarač Kapleč-Budyški wufonjač, škóncžazu měješche f. wjšchšchi šarač Šarjeńk, kiž do toho í krotkej řěčju poštrowi hwojedenišku wošadu w mjenje šerbškich wošadow, dopominajo na to, kač runje tutón hwojeden, kotrehož džěń je wošebje hwojeden Božeho špicža, pošasuje f. njebjěšam a woła f. šutkam lubošče. Ššerbška Boža služba wufkincža. Wona bě šjednocžila Ššerbow í wjele wošadow; wídzachmy tam wošadnych í Bufecžanškeje, í Ketlicžanškeje, í Budyškeje, í Budeštecžanškeje wošady a í mnoho druhich šu tam tež byli. Š Budeštecž bě šo na daloki puč do Barta towarštwó mlódných holžow í kołami nastajiko. To je prawje a řenje tač. Tež tu mlódzina dopřědka! Čhžyšche šo tola bóle a bóle njedostatk šahnědžicž, šo šo wošadni mało štarachu wo hwojedenje, kotrež šušodna wošada hwojedenšche. A tola dšrbí to tola hycž, šo runje tute našche hwojedenje, nimo Gustav-Adolfskeho tež hwojeden Šnutškwoneho mišijonštwá a hwojeden Šwonškwoneho mišijonštwá, hromadža wošadnych a wošady do žyška, kotruž jednocža, šynli, křuczi we wěry a šwěry a tač dohotuje ša čžaš a žiwjenje.

1/4 hodžin šwony šažo šašwonichu. Na pyšnym šarškim dworje šastupa šo šnowa hwojedeniški čžah í pošawništwá. W nim džěchu něhdže 20 duchowných šobu ke mišči a ša nimi wošadne towarštwá í šhorhojemi. Šchěšč drje jich bě. Něššto wušnamne bě, dokełž w našchich wošadach hewač nješnate, šjednocženštwó hórnikow še hwojeje šhorhoju. Porjad Božej služby, do kotrejež bě jich telko pošchichlo, šo bě drje Boži dom žyle šašndžennj, bě něhdže tajki, kaškiž bě jón ššerbška měka. Šawodnu wołtarnu Božu službu měješche f. šarač Řjencž-Wjelecžanški. Na klětku pač štupi muž, ša tajki hwojeden kač wošebje pošwołany a wuhotowany, f. šarač Waktar-Drježdžanški, přjedy konsistorialny rada w Ruškej. Ša tekst bě šebi wušwolik Šab. 3, 1: „Řnježe, šdžerž šwój šutk žiwy we tutých dnjach!“ to bě jeho proštwá, jeho powěšč, kotruž čhžyšche šašchčžepicž do wutrowow a šwědomja. A to, šštož wón nětk wědžěšche přajicž še hwojeje dołholětneho šutkowanja w Moskwe a pošdžišcho w Šinniškej, je šo tež šašchčžepiko do wutrowow a do šwědomjow a je wuwabiko — kač přjedy hižo pižachmy — džakowanje a džakownošč a tohodla nowu lubošč, kiž pošha, daruje, wopruje. 23 lět bě f. šarač Waktar w Moskwe. Dokełž bě tam škóncžnje jako konsistorialny rada wjednik Šwangelškich, bě wón pošwěwřěče wěšo pošhľadny a je škóncžnje dšrbjač čžeknyč, dokełž čhžyšchu jemu ša žiwjenjom. Šaj, my njewěmy, kač derje šo mamy, niz jenož we wošadnym, ššchšćžijanskim, ale tež w hošpodarškim, poštitškim. Wšchirunajmy to ruške je hwojim, my budžemy džakowni.

Kónž Božej služby šo přeheměni a šo í hłownej šhromadžišnu towarštwá šjednoczi. Tutu wjedžěšche pošchědžnda towarštwá, f. šarač Kapleč-Budyški. Wón poša rošpráwu a měješche wšchelakim, wošebje Bartškim, šwój džak wuprajicž. Řnješ Bulnheim pošchědpołoží šlicžbowanje towarštwá, í kotrehož šhromadžišna něššto wo dołhodach a wudawčach towarštwá a í tym wo darniwosczi a šutkowanju žykeho wo-

řreka. Wólby šo pošchšamšnychu. Řnješ tajny žyřkw. rada Rošentranž je wšhokich lět dla wjedništwó towarštwá šožik, řnješ šarač Kapleč je í našlědnikom. W pošchědžndštwóje šu ff. Bulnheim, wjšchšchi štud. rada Ššensšmidt, řněčšškubler Šulitz, wjšchšchi štud. direktor dr. Ššönbach. Škóncžnje doda f. pošchědžnda — wošebje ša Bartšku wošadu — krotki pošehlad šwjedženjow, kotrež je towarštwó w Barče hwojedenško; pošledni je byl pošch 20 lětami. Řnješ hwojedeniški přědáč Waktar pošchšamšny wulžy šajimáwu rošpráwu wo hwojim šutkowanju w Ruškej. W njej poša drobnoštki wo tym, kač je to w Ruškej pošchšitownje, kač to w Moskwe wošebje. Wo tym šnadž pošči škladnošči něššto drobnišche pošamy. Tu jenož njech je přajene: to, šštož ššyšchachmy, hačle nam pošaze, ššto nusa a čžěšnosť je a tež ššto šwěra je a ššto wěra! Šo hychu to wšchizty našchi wošadni ššyšcheli! Tač někotry by drje šebi pošchěmyšlik — a drje tež to a tamne we hwojim šadžerženju pošchěměnič. Šenož 2 licžby njech tu štejteje: Wójna je šebi w Ruškej 11 milionow čžłowjekow ša wopor žadača, bolšchewišmuž pač 20 milionow.

Škóncžazu wołtarnu službu řnješ šuperintendent Berg í Budyščina pošchěwša. Wón pošasa do tuteje, kač je móž towarštwá lubošč a pošchšjednošč. My dšrbimy hycž čžinjerjo toho šłowa, kotrež bu přjedy hěšlo towarštwá mjenowane, a dšrbimy tohodla tež hycž čžinjerjo toho šłowa, teje proštwy: „Wšchindž f. nam twoje křaleštwó.“

Tač bě bohatty hwojeden, bohatty na tym, šštož bu poššicžene, a bohatty na tym, šo šo jich telko wobdžěli, škóncženy, škóncžene pač niz šutkowanje tyč mozow, kotrež čhžyšche šbudžicž a kotrež je šbudžik we wutrobach wošadnych a hošči. Tute mozy šutkujá dale a dšrbja dale šutkowáč w naš, mješ nami, í nami a tač tež šažo ša naš. Wšchškim pač, kiž šu někač něššto pošchinoschowali ša tutón řjany hwojeden, budž tež tu džak wuprajeny, niz najpožlešny tež ša wšch hošpodliwošč Bartškich dožyka a šarškeho doma wošebje.

Ššwjatki 1933.

Drje žane šwjatki njeje nam tač widomne bylo, šo dšrbimy í horzej proštwu poššnyč:

„O šwjatny Ducho poš wšchaf f. nam,
Bydl w naš í hnadu hwojeje šam,
Pój, šłónzo, řjane, šašne,
A šwěč nam šwěza njebjěška,
Šo twoja móž naš wohřewa!“

Wšchěwřót a pošchěmějenje w nazionalnym a w ššchšćžijanskim duchu je šo štało. Wufašny a šakonje šu mnoho řřjadowake, poštajike. To je w šwonškwonym. Kač je nětko we šnutškwonym, w dušchi a wutrobje, w myšlach a šmyšljenju? Tam šakonje a wufašny njedocžinja. Še tam hižo wšcho wobnowjene, dołkadnje wobnowjene w nazionalnym a w ššchšćžijanskim duchu? My tola wěmy, šo bě w šwonškwonym a widomnym telko njedobřeho a wopacžneho jenož tohodla, dokełž bě tež w šnutškwonym, w dušchi a duchu, we wutrobje a šmyšljenju jenotliweho a í tym luda telko wopacžneho a njedobřeho. A my tež dale wěmy, šo móže to šwonškwone pošchěmějenje jenož pošom dobre a trajáze hycž, hdnž je tež šnutškwonje jenotliwy a lud wobnowjeny, wěrnje wobnowjeny. Še to tač? Wbo niz? Šladajmy, pruhujmy dołkadnje! My špošnajemy, šo mamy runje tute šwjatki najnutřnišcho proštwy a dołprošchěnje čžinicž, šo by Duch Boži nětko tež jenotliweho a lud šnutškwonje wobnowik a ššynlik ša to,

wufonjecz nětk a do skutka stajicž wšcho to dobre, šchož wjed-
nit a kanzler Hitler chze. Snutskownje mamy šo woblez wěr-
nje šchesczjianskeho a nazionalneho cžlowjeka! Hdňž to bu-
džemy, budžemy cži, kotrychž našch cžach trjeba.

Njewěmy my, šo je bolschewiſtiſki bjesbóžny duch w pe-
řlednich lětach našch lud, tež našche wořady, našche domy,
našche wutroby nakařł a šajědojczil bóle hačž řebi to my-
řlimy, hačž to widžimy, hačž to chžemy widžecž a pšhidacž?
A cžujemy my, šo w tym, šo ani njepytņemy ani njepřhi-
damy, šo tať jara pod wliw bjesbóžneho, bolschewiſtiſkeho,
komiuniſtiſkeho, materialistiſkeho ducha pšhidžechmy, naj-
wjetiſche ſtrachy na nař ſaťaja, šo to wšchemu nowemu, dobre-
mu hnydom pšhi porodže a nastacžu je řmjertnym ſtrachom
hrořny. Wěmy my, šo tohodla bjes ſnutskowneho wobnowje-
nja, bjes noweho naroda zřleho cžlowjeka w řchesczjians-
řkim, w nazionalnym duchu trajazeho a wobřbožazeho řiwje-
nja njeje? Hdňž tole wěmy a cžujemy, njebudžemy ani hi-
nať móż ani hinať chžycž, hačž ř duřchu a ř wutrobu wěrne
řwjatki řwjeczicž, hačž najnutrniřcho horze modlitwy a
přořtwy řpěwacž wo Duchu řwjateho, šo by wón nař, našch
lud wobnowil a tať řmóżnil nowe řiwjenje, kotrež jenož
trajaze a wobřbožaze je, hdňž řorjeni w řnutskownym wěr-
nym řchesczjiansřkim a nazionalnym řmýřlenju řoždeho je-
notliweho a tať zřleho luda.

Tať jara hačž nař řwjatki tež wabja, won do pšhirony
a do dala hicž, hiřchže bóle nuřuja nař tute řwjatki, do
řnutskowneho, do najřnutskowniřkeho hicž, a tam ře řwjat-
kownym Duchom řwjatki řwjeczicž. Modlicž řo mamy:
„Stwoř we mni, Božo, cžiřtu wutrobu a daj mi noweho, wě-
řteho Ducha.“ Tať modlicž řo mamy najwěrniřcho a pšhi-
řtaťicž pokornje: „Njeřacžřit nař wot řwojeho woblicza a
njewřmi řwojeho řwjateho Ducha wote mnje.“ Lutherowny
wupruhowany rezepť je tež tu pucž ř wuřojenju, ř wuřto-
wjenju: „So řtary řadam w nař pšhes wřřhědne rořkacže
a pokutu řo dnrbi potepicž a wumřecž ře wřřhěmi hřěchami
a řtymi řadořcžemi a řařo wřřhědnje wuricž a řtanycž nowy
cžlowjek, řiž by w prawdořcži a w cžiřtořcži pšhed Bohom
wěcžnje řiwy byl.“ Njeje tam wliw bjesbóžneho ducha a
njeje tam pšchezo hiřchže řiwy „řtary řadam“, hdžež pšhi
domjazym wotřarju — to je řwójřbne blido — njeřařtawa
řwoje domjazze mēřchniřtvo ani nan ani macž, ani hořpodař
ani hořpořa ř Bibliju a ře řpěwacřřimi? Je řnadž to po
řchesczjiansřku? A njeje to materialistiſki duch a „řtary řa-
dam“ w domje, hdžež njeřpěwaja blidne paczerje, hdžež řo
njemodla ani wjeczor ani rano? Je řnadž to po řchesczj-
jiansřku? A řu tam w řchesczjiansřkim duchu řiwi a pſtaja
tam Boha a Božu pomoz a Bože řohnowanje, hdžež wořta-
jeja njedželřki a řwjatny džeň w Bořim domje mēřtno přořd-
ne pšhi pſedowanju a modlenju a dobropřořhenju řaž pšhi
Řnjeřownym wotřarju? Hdže řem dnrbi nam to potom pšhiřicž
řbožo a móż, ř kotrež wřcho nowe dořonjamy a wřchemu řa-
ženju wobaramy.

Hladaj, hdžež chžesh, cžim lubřcho luda řraj mařch a cžim
bóle řy pšchewědcženy, šo kanzler Hitler to najlěpřche chze
řa lud a řraj, cžim pokorniřcho a wěrniřcho budžeřch řo modlicž
tute řwjatki a dobropřořycž: „D řwjatny Ducho, pój wřřať
ř nam, bydl w nař ř hnadu řwojeř řam!“

So byřmy my tola wřřitny wěrne řwjatki řwjeczili!
So byřmy řo wo taťke wěrne řwjatki modlili řa řebje a řa
lud, šo byřmy řpěwali: „Se řwojeř radu pšhi nař řtej, po
prawym pucžu wodž nař řej, my njewěmy řon řami!“ Saň-
džeňořcž ř tomu nuřuje, pšchihod ř tomu woľa, a tutón našch

cžach řaže nam to. Tuž budžmy cžinjerjo a niž jenož pořlu-
čarjo! Budžmy cžinjerjo toho řłowa řwjatki, řchesczjians-
řchesczjianska!

Zyrfej a řtat.

Evangelika zyrfej Němřteje. Wo tym, řať daloko džeľo
noweho řarjadowanja je a řať ř wólbu jeje přenjeho biřkopa
je, nochžemy tu dženřa — 30. meje — drobniřkeho piřacž,
dořelž je wěž tuthwilu řhětro řařchmjatana a dořelž řebi my-
řlimy, šo budže to řwjatki hižo řařo hinať a lěpje. Chžemy
řo nadžijecž, chžemy wo to pſořycž! řaj pſořchmy, šo by
řwjatkowny Duch bohacže řo wulať do luda, do zyrkwe,
řo byřhu wjedniřy zyrkwe a luda řpóřnali te pucže, po řo-
trnyřch duřy chze Bóh nař a našch lud mēcž a šo byřhu řamóhli,
tež cžinicž wřřitko, řchtož je nuřne, šo by našch lud tež tute
pucže řchoľ.

Tež ř řwjatkam. Ruřny bjesbóžni řu porjad wořtajili,
řať chžedža w tutym lěcže 1933 řwoje bjesbóžne mſřle dale
rořřhěřycž. Woni chžedža ř nimi wořebje tež do wuřraja.
We wuřraju chžedža wořebje atheiřtów, t. r. bjesbóžnyřch
jenotliwyřch řrajow řylnicž a podpjeracž. řa to chžedža tež
wořebite řopjeno řa powěřcže wudawacž; tuto ma we wřře-
lařich wuřrajnyřch řecžach wuřhadžecž. řwjatki pſeduja:
Duch Boži je wulaty do cžlowjeřtwa! Ruřta pšhipowěda:
Bjesbóžnořcž dnrbi zřle cžlowjeřtvo wobřndnyřcž; pšcherož
Duch Boži tu njeje, Bóh tu tež njeje! — Njednrbiřmy to my
wřřitny najnutrniřcho řo modlicž: „D řwjatny Ducho, pój
wřřať ř nam, bydl w nař ř hnadu řwojeř řam“? My dnrbi-
řmy! Jenož tón to njecžini, řiž řchesczjians njeje, njech tež
tať řekať.

Wřřelate ř blifřa a řalofa.

Budnyřin řwjeczi dženřa a zřly řwjatkowny řyđeň
tſřazlětny jubilej. Drobniřkeho wo nim njedořtachmy. To
namaťa řoždy w programach. řłowne dny dſje budžeja wo-
řebje řwjatkownaj dnjej a njedžela po řwjatřach, tola tež
hewat ma řoždy džeň to a tamne, ř až n. pšch. řſjeda a řo-
bota. Raž ř našcheho řerbřkeho dženřka wucžitachmy, řu řerb-
řke pořřicženja na druři džeň řwjatřow pořtajene a to po-
pořdnju wot 3 hačž 1/26 hodžin w „Řronje“. Njech řo našchim
řserbam, řiž tam pšhed řchěřřchu řřawnořcž řtupja, řich řpo-
cžinanje derje radži.

Wopominanje řlageterowe je Němřka wřřchudže řwje-
czřka. Najbóle wuřnamna bě dſje řwjatocžnořcž na tym
mēřtnje, hdžež řlageter pšhed 10 lětami řmjercž namaťa,
jako běřhu jeho ř řmjerczi řařudžili a jeho tam řaťřelichu.
„Golzheimer Heide“ řeka tuto mēřtno tam pola Düřřeldorřa.
Wjazny hačž 300 000 cžlowjekow řwjeczeřche tam tuto wopo-
minanje. Pšhi nim řeczeřche řarať Berg-Budřchoidřki wo tam-
nym řłowje řiblije, kotrež bu Mójřařej pšhiwoľane: „Wu-
řuj řwoje cžrije ře řwojeju nořow, pšchetož to mēřtno, na řo-
trnyř řtejiřch, je řwjata řemja.“ — 2. Mójř. 3, 5.

Na pucž.

Ta hnada našcheho Řnjeřa řeřom Řhryřta, ta lubořcž
Boža a tón dořtať řwjateho Ducha budž ř wami wřřitřimi.
řamjeň.

Wiřtowanje. řa řwj. Trojřzu: Ř. w řř. — řa 1. po
řwj. Tro.: Ř. w řř.

**řamotliwy ředaktor řarať Wyrřacž wo Nořacžřach (Nořliř b. Weifřenberg).
čłiřcž a nařab řemolereř mliřicžřchcžetņje a mliřaťņje, řap. řr. ř wotřm. řuľ.
Bu dſyřřaje. — Wuřhadža řoždu řobotu a pľacři řchřwořcžlětnje 108 řj.**